

BILJNA VRSTA: **VINOVA LOZA**

ŠTETNI ORGANIZAM: **FITOPLAZMA *Flavescence doree* (FD) - PROUZROKOVAČ ZLATASTOG ŽUTILA VINOVE LOZE**

ZLATASTO ŽUTILO VINOVE LOZE JE VEOMA DESTRUKTIVNO OBOLJENJE KOJE PROUZROKUJE FITOPLAZMA *Flavescence doree* (FD). OVA FITOPLAZMA JE NAJŠTETNIJA POZNATA FITOPLAZMA NA VINOVOJ LOZI. SA OBOLELIH NA ZDRAVE ČOKOTE PRENOSI JE CIKADA *Scaphoideus titanus*. O KOLIKO OPASNOJ FITOPLAZMI I CIKADI SE RADI, GOVORI ČINJENICA DA SE OBA OVA ŠTETNA ORGANIZMA NALAZE NA KARANTINSKOJ LISTI **A2** U NAŠOJ ZEMLJI.

SIMPTOMI ZLATASTOG ŽUTILA VINOVE LOZE ISPOLJAVAJU SE NA SVIM NADZEMNIM DELOVIMA LOZE. PUPOLJCI NA LASTARIMA I DELOVIMA OBOLELIH ČOKOTA KREĆU SA ZAKAŠNENJEM U PROLEĆE ILI ONO U POTPUNOSTI IZOSTAJE. LASTARI IMAJU SKRAĆENE INTERNODIJE I NEDOVOLJNO ODRVENJAVAJU ŠTO DOVODI DO NJIHOVOG SUŠENJA TOKOM ZIME. NA CVASTIMA DOLAZI DO POJAVE NEKROZE TAKO DA NEMA FORMIRANJA GROZDOVA ILI SU ONI REHULJAVI, SMEŽURANI I LOŠIJEG KVALITETA. NA LISTOVIMA DOLAZI DO PROMENE BOJE A U KASNIJIM FAZAMA RAZVOJA LISTOVI SE SAVIJAJU PO OBODU PREMA NALIČJU. BOJA LISTOVA JE RAZLIČITA U ZAVISNOSTI OD SORTE. KOD CRNIH SORTI INFICIRANI LISTOVI SU TAMNOLJUBIČASTI DO SVETLOCRVENI, A KOD BELIH SORTI SVETLOŽUTI DO ZLATNOŽUTI.

ZA ZAŠTITU VINOVE LOZE OD ZLATASTOG ŽUTILA NE POSTOJE HEMIJSKE MERE SUZBIJANJA. OSNOVNE MERE ZAŠTITE PODRAZUMEVAJU SUZBIJANJE VEKTORA TJ. CIKADE I UNIŠTAVANJE ZARAŽENIH ČOKOTA.

U PROTEKLOM PERIODU SMO VAS U NEKOLIKO NAVRATA INFORMISALI O POTREBI SUZBIJANJA CIKADE, A SADA VREME JE DA SE OBRATI PAŽNJA NA PRISUSTVO SIMPTOMA OBOLELIH ČOKOTA I IZVRŠI NJIHOVO UKLANJANJE I UNIŠTAVANJE, KAKO BI SE UKLONIO IZVOR ZARAZE I SPREČILLO DALJE ŠIRENJE OVOG VEOMA OPASNOG OBOLJENJA. ZA SVEGA NEKOLIKO GODINA MOŽE DOĆI DO ZARAZE CELOG VINOGRADA I UNIŠTENJA PROIZVODNJE GROŽĐA.

PREPORUKA

PREPORUČUJE SE VINOGRADARIMA PREGLED ZASADA VINOVE LOZE NA PRISUSTVO SIMPTOMA ZLATASTOG ŽUTILA I PO POTVRDI PRISUSTVA, UKLANJANJE I UNIŠTAVANJE ZARAŽENIH ČOKOTA.

KRATKE SMERNICE PRI PREPOZNAVANJU SIMPTOMA OBOLJENJA U VINOGRADIMA SU SLEDEĆE:

- PROMENA BOJE LISTA - KOD CRNIH SORTI LJUBIČASTA DO CRVENA, KOD BELIH SORTI ZLATNOŽUTA;
- SAVIJANJE SPOLJAŠNJIH IVICA LISTA PREMA NALIČJU;
- SKRAĆENE INTERNODIJE NA LASTARIMA;
- POJAVA REHULJAVIH GROZDOVA KOJI ZAOSTAJU U RAZVOJU U ODNOSU NA ZDRAVE;
- KARAKTERISTIČNO JE ŠIRENJE INFEKCIJE UNUTAR ZASADA DUŽ REDOVA.

SLIKA 1. SIMPTOM ZLATASTOG ŽUTILA VINOVE LOZE

SLIKA 2. SIMPTOM ZLATASTOG ŽUTILA VINOVE LOZE

SLIKA 3. SIMPTOM ZLATASTOG ŽUTILA VINOVE LOZE

SLIKA 4. SIMPTOM ZLATASTOG ŽUTILA VINOVE LOZE

SLIKA 5. SIMPTOM ZLATASTOG ŽUTILA VINOVE LOZE

SLIKA 6. SIMPTOM ZLATASTOG ŽUTILA VINOVE LOZE